

VEIKART I NORSK INDUSTRI

Innhold

- 2 Forord
- 4 Prosessindustrien
- 5 Treforedlingsindustrien
- 6 Elektroteknisk industri
- 7 Havbruk
- 8 Design-, merkevare- og ferdigvareindustri
- 9 Gjenvinning
- 10 Norsk sokkel
- 11 Mineralnæringen
- 12 Legemiddelindustrien
- 13 Manufacturing
- 15 Anbefalinger

FORORD

Norske industribedrifter produserer et stort mangfold produkter for det globale markedet og står for en betydelig andel av norsk verdiskaping og eksportinntekter. Industriens grunnlag er tuftet på våre naturressurser, høy kompetanse og viljen til å satse industrielt både fra industrien og politikere.

På tross av høyt kostnadsnivå har mange industrikonsern valgt å lokalisere produksjon i Norge. Forutsigbare og langsiktige rammebetingelser, stabilitet, trepartssamarbeid, industriell og teknologisk kompetanse, høy omstillingsevne, satsing på FoU og risikoavlastning for langsiktig teknolog utvikling er noen viktige faktorer for at Norge skal være en attraktiv vertsnasjon.

For å sette søkelyset på industriens fremtidige posisjon og dens betydning for fremtidig verdiskaping og velferd, har Norsk Industri utarbeidet veikart for mange av sine bransjer. I veikartene beskriver vi de ulike bransjene, potensialene de har i det fremtidige globale markedet og hvilke forutsetninger som må være til stede for at mulighetene kan realiseres.

De globale megatrendene med befolkningsvekst, urbanisering, klimaendringer og økt digitalisering vil legge viktige premisser for det globale markedet. Det er i dette markedet norske industribedrifter må hevde seg fremover. Med våre fornybare ressurser og lange industritradisjoner har vi fortrinn som vi fortsatt må bruke til å styrke vår konkurranseevne i lavutslippssamfunnet der det vil bli økt etterspørsel etter produkter og materialer med lite karbonavtrykk i produksjon og ved bruk,

for eksempel lettere metaller. Når en større del av energiforbruket blir elektrifisert, kan norske industribedrifter levere produkter og løsninger som bidrar til dette.

Det trengs mer mat til en økende befolkning. Norske bedrifter kan bidra med sunn og trygg mat og til å gjøre matproduksjon mer effektiv og miljøvennlig. Forbrukerne vil bli mer kvalitets- og miljøbevisste og etterspørre smarte og bærekraftige produkter. Norske bedrifter er godt posisjonert til å tilby det fremtidens forbrukere vil kreve.

Økt digitalisering berører alle samfunnsområder, også industrien. Norsk industribedrifter vil i økende grad digitaliseres og produsere smartere og mer effektivt. Dette åpner opp for nye muligheter og forretningsområder. Vi ser eksempler på at bedrifter flytter produksjonen hjem som følge av digitalisering. Industribedriftene vil i stadig større grad tilby smartere produkter og løsninger til sine kunder og forbrukere.

De offentlige innkjøpene utgjør et stort innenlands marked for norske industribedrifter og leverandører. Det offentlige må stille strenge krav i sine anbud slik at leveransene kan bidra til utvikling og innovasjon. På den måten kan norske bedrifter som vinner leveranser til det offentlige styrke seg i det globale teknologikappløpet som finner sted.

Norge har et godt og variert virkemiddelapparat som bidrar med risikoavlastning til mange bedrifters utvikling av nye produksjonsmetoder og produkter. Dette er en forutsetning for at norske

industribedrifter fortsatt skal kunne hevde seg i det globale markedet. Virkemidlene må være kraftfulle nok og ha en innretning som er tilpasset bedriftenes behov for risikoavlastning. Det er viktig at Norge utnytter handlingsrommet innen EØS-avtalens statsstøtteregulering fullt ut.

I en liten økonomi som den norske er vi helt avhengig av god tilgang til de globale markedene og like konkurransevilkår. EØS-avtalen er bærebjelken i handelspolitikken og er helt fundamental for norsk eksportindustri og norsk velferd. En aktiv handelspolitikk med sterkt fokus på handelsavtaler er også av stor betydning. Politikk som bygger opp under en fortsatt svak kronekurs er svært viktig for industribedrifter som konkurrerer i globale markeder.

Norsk Industri opplever økt interesse for industrien i Norge. Vi er optimister når vi ser de mange mulighetene for utvikling av industrien veikartene viser. Veikartene bidrar til å vise retninger for hvordan industrien sammen med myndighetene kan øke verdiskapingen og eksportinntektene fra en bærekraftig industri i Norge. For å styrke sin konkurransekraft i det globale markedet er sterk satsing på teknologiutvikling fortsatt nødvendig. Norske industribedrifter er godt posisjonert for å levere de produktene fremtidens marked vil etterspørre.

Visjon:

Økt verdiskaping med nullutslipp i 2050.

Vår visjon er at norsk prosessindustri skal øke verdiskapingen betydelig gjennom økt produksjon og utvikling av nye prosesser og produkter. Samtidig skal klimagassutslippene reduseres til null. Dette er mulig dersom vi lykkes med å utvikle og ta i bruk teknologiene beskrevet i veikartet.

I lavutslippssamfunnet vil det være økt etterspørsel etter produkter med lite karbonavtrykk i produksjon og ved bruk. Det vil også være økt behov for produkter til produksjon og lagring av fornybar energi. Den norske prosessindustrien er godt posisjonert for dette og bør derfor forbli verdensledende innen energi, klima og miljø.

Prosessindustrien utgjør en viktig del av norsk verdiskaping og står for omfattende eksportverdier levert fra industribedrifter over hele landet. De fleste er viktige hjørnesteinsbedrifter i sine lokalsamfunn. Industrien består av bedrifter i følgende bransjer: Aluminium, ferrolegeringer, kjemisk industri, mineralsk industri, mineralgjødsel, raffinerier og treforedling.

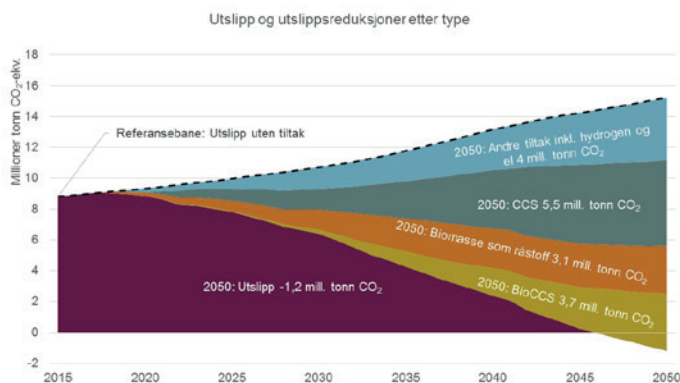
For at norsk prosessindustri skal kunne fortsette å investere og vokse, er det avgjørende at Norge er en attraktiv vertsnasjon, med gode og forutsigbare industrielle rammebetingelser. Gjennom kraftfulle

virkemidler må staten bidra med den risikoavlastningen industrien trenger for å gjennomføre de omfattende og tidkrevende teknologiutviklingsløpene som trengs. Størrelsen og innretningen av slike ordninger, og om nødvendig teknologiutvikling oppnås, vil være avgjørende for om klimagassutslippene fra norsk prosessindustri blir null i 2050.

De viktigste rammebetingelsene og virkemidlene er:

- Energipolitikken må bidra til tilgang på fornybar energi til fortsatt konkurranse-dyktige betingelser, inkl. nettariffer
- Det er tilstrekkelig tilgang på bærekraftig biomasse
- Industriell og teknologisk kompetanse opprettholdes og videreutvikles
- Reguleringer for klimagassutslipp i Norge er som i EU for å hindre karbonlekkasje
- Virkemiddelapparatet avlaster industriens risiko, og tilpasser seg utviklingen nasjonalt, i EU og internasjonalt
- Infrastruktur for transport og lagring av CO₂ etableres

Figuren viser hvordan ulike teknologier kan bidra til å redusere klimagassutslippene fra prosessindustrien, sammenlignet med en referansebane for robust vekst i industrien.

TREFOREDLINGSINDUSTRIEN

Visjon:

Treforedling – grønn vekst gjennom innovasjon og fornybare råvarer.

Treforedlingsindustrien i Norge skal skape økt vekst og arbeidsplasser gjennom innovasjon og foredling av bærekraftige skogressurser. Fornybare, trebaserte produkter vil ha en nøkkelrolle i den norske bioøkonomien og være et viktig bidrag til å løse felles klimautfordringer.

På bakgrunn av dette har treforedlingsindustrien i Norge følgende langsiktige ambisjoner:

- I 2050 skal det være nullutslipp av klimagasser fra treforedlingsindustrien i Norge
- I 2050 skal avvirkningen av skog i Norge være 50 prosent høyere enn i dag, tilsvarende 15 millioner m³ årlig, og virket skal i all hovedsak foredles i Norge
- I 2050 skal treforedlingsindustrien doble verdiskapingen, noe som krever at råvarene utnyttes optimalt

Treforedlingsindustrien lager bærekraftige produkter med svært lite karbonavtrykk. Innsatsfaktorene tømmer og vannkraft er fornybare og produktene er gjenvinnbare. Både råvarer og produkter binder karbon. En aktiv, bærekraftig forvaltning av skogressursene vil i henhold til FNs klimapanel gi en høyere binding av CO₂ enn å la skogen stå urørt. Aktiv bruk av skogen og industriell bruk av biomasse vil være en naturlig del av lavutslipps-samfunnet.

Hovedanbefalinger

- Norske naturressurser er et konkurransefortrinn, og rammebetingelsene må understøtte en miljø-, energi- og klimavennlig utvikling av norske industribedrifter. Dette er en forutsetning for å nå visjonen om å doble verdiskapingen i treforedlingsindustrien.
 - Tilstrekkelig tilgang på fornybar energi til konkurransedyktige betingelser
 - Lovverk og tiltak må tilrettelegge for en bærekraftig og mer kostnadseffektiv avvirkning i norske skoger
 - Skatte- og avgiftssystemet må legge til rette for utnyttelse av gjenvinnbare ressurser
- Virkemiddelapparatet må prioritere forskning, innovasjon og utvikling av foredlede, fornybare produkter, med høy verdiskaping og optimal utnyttelse av råvaren.
- Norges geografiske avstand til markedene gjør at utbygging og forbedring av veier, havner og jernbane er særlig viktig for denne industrien for å få redusert sine samlede logistikk-kostnader.

Foto: Norsk Hydro

Visjon:

Den elektrotekniske leverandørindustrien skal gjennom kompetanse- og teknologiutvikling bidra til økt verdiskaping, nye produkter og nye løsninger for å løse klima- og miljøutfordringer. I lavutslippssamfunnet vil det være økt etterspørsel etter produkter og teknologi med minst mulig karbonavtrykk i produksjon, bruk og gjenvinning.

Ved å elektrifisere fremtidens energiforbruk vil det være økt behov for smartere og bedre teknologi til produksjon, transformering, transport, lagring og bruk av fornybar energi. Den norske elektrotekniske industrien er godt posisjonert, og ønsker derfor å ta en verdensledende rolle innen energi-, klima- og miljøteknologi.

Bransjen har i årtier vært forankret i utnyttelse av våre vannkraftressurser, i olje- og gassutvinning til havs og i ny fornybar energiproduksjon. Våre naturressurser vil fortsatt gi grunnlag for vekst i bransjen.

Kraftsystemet er en fundamental del av samfunnets infrastruktur, der den elektrotekniske industrien er en viktig system- og teknologileverandør. Elkraft er et av de områder der norske bedrifter og teknologimiljøer er verdensledende. Bransjen ser et betydelig potensial innen transport og havbruk. Norsk elektroteknisk industri ser også betydelige muligheter i internasjonale markeder. En solid posisjon i et krevende hjemmemarked er et stort fortrinn for å lykkes på eksportmarkedet. Sterk satsing på forskning og utvikling og konkurransedyktige rammebetingelser, vil gi nødvendige forutsetninger for økt internasjonalisering og økt verdiskaping. Digitalisering vil prege bransjen og dens markeder i økende grad.

De viktigste virkemidlene som må være tilgjengelig for at den elektrotekniske industrien skal kunne utvikle seg og fortsatt være konkurransedyktig i et internasjonalt marked er:

- Konkurransedyktige og forutsigbare rammebetingelser som skattesatser og avskrivingsregler
- Industriell og teknologisk kompetanse må opprettholdes og videreutvikles
- Realfag og teknologi må prioriteres i hele utdanningsløpet
- Bevilgningene til Enova må opprettholdes på et høyt nivå
- Økt satsing på næringsrettet forskning
- Tilskudd til piloter der bredden i industriens behov blir dekket, inkludert opprettelse av Norsk Katapult (piloteringsarenaer)
- Innovasjon Norges ordninger til blant annet forsknings- og utviklingskontrakter og miljøteknologi må prioriteres
- Forenkling av søknadsrutinene til virkemiddelapparatet slik at ordningene blir lettere tilgjengelig for små og mellomstore bedrifter
- Myndighetene må bidra til at det utvikles et krevende og innovativt hjemmemarked, blant annet med å stille strengere minimumskrav for miljøvekting og innovasjon ved offentlige innkjøp.

Visjon:

Norsk lakseoppdrett skal være verdens mest effektive og miljøvennlige industrielle produksjon av protein.

Hovedmål

2030: Ha utviklet teknologi som eliminerer problemene med lakselus, hindrer rømming og tar vare på verdien av partikulært materiale.

2030: Eksportere laks for mer enn 200 milliarder kroner.

2050: Femdoble eksporten av produkter og tjenester fra havbruksleverandørene.

Norsk havbruk har hatt en eventyrlig utvikling med høy produktionsvekst av laks siden oppstarten på 1970-tallet. Fra 2013 har produksjonen stagnert, og gikk fra 2015 til 2016 ned ca. fem prosent på grunn av lakselus og følgekonsekvenser. Den norske leverandørindustrien tilknyttet den havbruksbaserte verdikjeden, er blant verdens mest innovative og teknologisk ledende bedrifter på sitt område.

Økt befolkning i verden trenger trygg, sunn og god mat produsert på en bærekraftig og effektiv måte. Dette gir et stort og voksende marked for norsk sjømat. Hele 70 prosent av kloden er dekket av vann, likevel kommer om lag bare to prosent av verdens matproduksjon fra havet.

Videre vekst bygger på erkjennelsen av behovet for økt produksjon av mat fra havet, samtidig som det er nødvendig med betydelige endringer i næringen. Ny teknologi er avgjørende og næringen må akseptere at veksten ikke kan skje før miljøutfordringer som lakselus er løst og under kontroll. Nasjonens fremtidige potensial for produksjon av laks er viktigere enn kortsiktige resultater og et ensidig fokus på produktionsvekst.

For å sikre sunn vekst innen lakseoppdrett er det en forutsetning at næringen og myndighetene sammen bidrar til økt kompetanse, teknologiutvikling og økt industrialisering. Figuren nedenfor viser målene og de mest sentrale tiltakene som foreslås i veikartet.

Noen av de andre tiltakene som foreslås:

- Ordningen med utviklingstillatelser forlenges inntil miljøutfordringene er løst
- Ordningen med produksjonsområder videreføres med større områder og strengere reguleringer
- Hele konsesjonsavgiften må tilfalle vertskommunene
- Avvikle eksportavgiften
- Eksportstrategi for norsk havbruksteknologi
- Nasjonal plattform for forskning og innovasjon innen havbruksteknologi og bærekraftig oppdrett
- Program for risikoavlastning ved testing og pilotering av ny havbruksteknologi
- Intensivere forskningen på fiskehelse

Visjon:

I 2030 skal norsk design-, merkevare- og ferdigvareindustri ha doblet sin størrelse og stå for 12 prosent av Norges vareeksport.

For å nå denne visjonen kreves det en målrettet politikk som etablerer nye og sterkere virkemidler innen design- og produktutvikling, merkevarebygging og eksport. Skattereglene må sikre økt kapitaloppbygging til investeringsprosjekter i industrien.

Norsk merkevare- og designdrevet ferdigvareindustri består av flere hundre bedrifter. Industrien har sin styrke fra design, merkevarebygging og avansert produksjon, og er ikke basert på naturgitte fortrinn. Ferdigvareindustrien er stor og består av bedrifter som tilhører blant annet møbel, interiør, teko, elektro og grafisk.

I 2016 var eksportverdien fra merkevare- og designdrevet ferdigvareindustri på 61 milliarder kroner, og utgjorde 6 prosent av norsk eksport. I våre naboland er denne industrien langt større, noe som viser et potensial for økt norsk verdiskaping og eksport. Dette forutsetter at det etableres virkemidler som denne sektoren mangler i Norge i dag, men som er tilstede i våre naboland.

Veikartet peker på disse hovedforutsetningene for å nå visjonen:

- Løfte design- og merkevaredrevet ferdigvareindustri til en strategisk eksportnæring for Norge. Viktigste virkemiddel er en ny eksportutviklingsordning som bidrar til risikoavlastning, særlig for små og mellomstore bedrifter, ved etablering i nye eksportmarkeder.
- Stimulere til økt industriproduksjon i Norge gjennom investeringstilskudd og programmer innen design- og produktutvikling, mer avansert produksjon og bygging av sterke internasjonale merkevarer, og ved å koble design- og merkevaredrevet ferdigvareindustri og råvareindustri.
- Avansert «nedstrøms» forskning og utvikling innen merkevare, "go-to market", design og digitalisering må oppprioriteres innen ordninger som BIA og i academia.
- Rammebetingelser for norske eiere må likestilles med utenlandske for å sikre økt kapitaloppbygging til investeringsprosjekter i industrien.
- Bruke offentlig innkjøpspolitikk mer aktivt enn i dag ved å stille strengere krav til miljø, kvalitet og innovasjon.

Foto: Eknor ASA

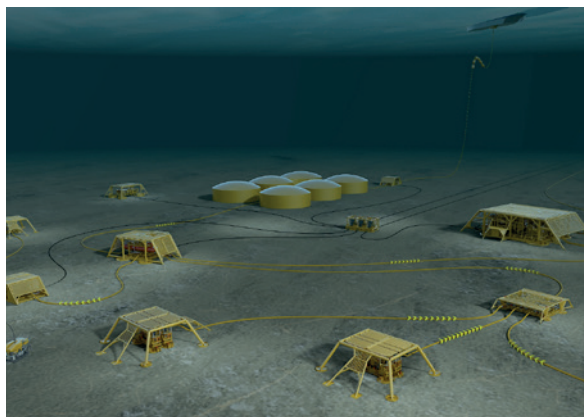
Avfalls- og gjenvinningsbransjen opererer i lokale, nasjonale og internasjonale markeder. Bransjen leverer tjenester for innhenting og håndtering av avfall, og er leverandør av resirkulerte råvarer til industrien. Økt industrialisering innebærer at håndtering av avfall kan skje på en stadig mer innovativ og ressurseffektiv måte i hele denne verdikjeden. Dette krever store og langsiktige investeringer.

Bransjen ser for seg en utvikling mot større og mer avanserte gjenvinningsanlegg med kapasitet til å konkurrere om avfall regionalt, nasjonalt og nordisk. Det er nødvendig med rammebetingelser som gjør det attraktivt å investere i større og mer effektive gjenvinningsanlegg. Dette stiller krav til forutsigbarhet, konkurranse på like vilkår og åpne avfallsmarkeder. Norske gjenvinningsbedrifter må ha tilgang til internasjonale markeder på lik linje med andre importører og eksportører av råvarer. I tillegg er forskning viktig for å ta i bruk teknologi som gir stadig mer ressurseffektiv og bærekraftig produksjon. Det er et mål for bransjen og i økende grad initiere og delta i forsknings- og innovasjonsprosjekter.

Følgende virkemidler er nødvendige:

- Forskriftskrav til utsortering av avfall til materialgjenvinning
- Standardisering av kvalitetskrav til avfallsråstoff
- Avvikling av kommunale bedrifters konkurransefordeler
- Vektlegging av miljøkriterier ved offentlige anskaffelser
- God tilgang på næringsareal til industrivirksomhet
- Økt satsing på næringsrettet FoU

Visjon:

Opprettholde lønnsom og sikker produksjon på dagens nivå og fra 2020 gjennomføre CO₂-reduserende tiltak som akkumulert tilsvarer 2,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter per år innen 2030.

Norsk petroleumsvirksomhet har vært en formidabel suksess som har kommet det norske samfunnet til gode i form av arbeidsplasser, robuste kompetansemiljøer og verdiskaping. Norsk teknologi er med på å sikre verden viktige energiressurser på en trygg, stabil og miljøvennlig måte. Norsk leverandørindustri har bygget seg opp til å operere globalt innenfor en rekke områder, og er i dag en svært viktig eksportsektor for Norge. Norske bedrifter har ledende ekspertise og har spesialisert seg innen driftstjenester, engineering, vedlikehold, fabrikasjon, totalansvar for utbyggingsprosjekter (EPC) og havbunnsløsninger (subsea). Leverandørindustrien har om lag 125 000 ansatte. Denne posisjonen må opprettholdes og styrkes gjennom gode rammebetingelser for videre forskning og teknologiutvikling. Det må også stimuleres til teknologioverføringer til og fra andre næringer. Det er viktig å sikre gode økonomiske rammer til Petromaks, DEMO 2000, OG21, Enova og statlig bidrag til Norwegian Energy Partners.

Norsk olje- og gassindustri skal utvikles til å møte lavutslippssamfunnet og bli enda mer energi- og klimaeffektiv. Dette vil gi nasjonale utslippsreduksjoner og gjennom eksport av lavutslippsløsninger bidra til reduserte globale utslipp. CO₂-fangst og -lagring er avgjørende for at verden skal nå sine klimamål. En helhetlig verdikjede for CCS må utvikles. Nye verdikjeder, som produksjon av hydrogen fra naturgass, kan også bli et viktig bidrag til den globale energiforsyningen.

Kraft- og varmeproduksjon er den største utslippsskilden på sokkelen, og er derfor sentralt for en mer klimaeffektiv utvinning av ressursene. Kraftgenerering fra mer effektive gassturbiner, varmegjenvinningsenheter, hybridløsninger som offshore vind- og batteriløsninger, kostnadsreduksjoner og teknologiutvikling for kraft fra land, kan være noen mulige løsninger. Andre områder innen petroleumsutvinning som kan utvikles for å drive mer klimaeffektivt er boring og driftsoperasjoner, logistikk, basedrift og støttetartøyer.

Norsk sokkel må være attraktiv å operere på for nye og eksisterende oljeselskaper. Høy aktivitet og nye prosjekter vil gjøre at norsk sokkel også er attraktiv for leverandørbedrifter. Rammebetingelsene må gi forutsigbarhet og trygghet slik at selskapene kan foreta nødvendige nyinvesteringer, oppgraderinger og bidra til utviklingen av en effektiv olje- og gassproduksjon. Selskapene må ha tilgang til nye letearealer, samtidig som det undersøkes og letes mer i åpne områder.

Veikartet for norsk sokkel er utarbeidet av Norsk olje og gass og Norsk Industri, gjennom samarbeidsorganet Konkraft der LO, Fellesforbundet, Industri Energi og Norges Rederiforbund også deltar.

Visjon:

En fremtidig klimanøytral mineralnæring med full ressursutnyttelse og ingen restmineraler.

Mineralske råstoffer er grunnlaget for enhver industriell verdikjede. Norge har med sine rike naturressurser, høye utdanningsnivå, høyteknologiske industri og et strengt miljøregelverk store muligheter til å ta en enda mer fremskutt rolle i den internasjonale mineralnæringen.

Verdens behov for mineraler øker kraftig, blant annet på grunn av befolkningsøkning, velstandsutvikling, klimaendringer og utvikling av ny teknologi. Europas selvforsyningsgrad for mineraler er lav; den må opp om vi skal nå målet om mer bærekraftig industri. Den norske mineralnæringen er verdensledende innenfor utvinning av fremtidens industrimineraler. Solceller, vindmøller og el-biler krever sikker tilgang på en lang rekke mineralske råstoffer, som finnes i den norske berggrunnen.

Redusert klima- og miljøpåvirkning, mer effektiv ressursutnyttelse og økt bruk av restmineraler er viktig for økt verdiskaping og industrialisering i bransjen. Å redusere masser til deponi, øke gjenvinning, redusere kjemikaliebruk og begrense støv og støv er også høyt prioritert.

Infrastrukturbygging krever enorme mengder pukk, grus og andre byggeråstoffer. I Norge produseres det årlig nesten 80 millioner tonn pukk og grus. Det tilsvarer 10-15 tonn for hver nordmann. En del eksporteres, men mesteparten brukes i Norge. På grunn av de store mengdene må dette produseres nære markedet. Det stiller krav til kommunenes arealplanlegging, der lokale behov og muligheter må kartlegges for å unngå interessekonflikter og å sikre lokalsamfunnenes massetilgang.

Veien frem til lønnsom og bærekraftig drift forutsetter forskning, styrket virkemiddelapparat, politisk forutsigbarhet og langsiktighet. Noen av de styrkede rammebetingelsene og virkemidlene som foreslås i Veikart for mineralnæringen er:

- Langsiktig arealplanlegging som ivaretar mineralressurser og søker å unngå interessekonflikter
- Prosesser knyttet til opprettelse av ny og utvidelse av eksisterende virksomhet må bli mer forutsigbare
- Skatte- og avgiftssystemet i Norge må være internasjonalt konkurransedyktig for å styrke bransjens konkurranseevne
- Virkemidler for forskning og utvikling og implementering av ny miljøvennlig teknologi, herunder forskning på nye bruksområder for masser som i dag deponeres, prosesserings- og utvinnings-teknologi
- Incentiver til å benytte nye, miljøvennlige maskiner og utstyr i produksjon og oppredning

Foto: Morten Rakke

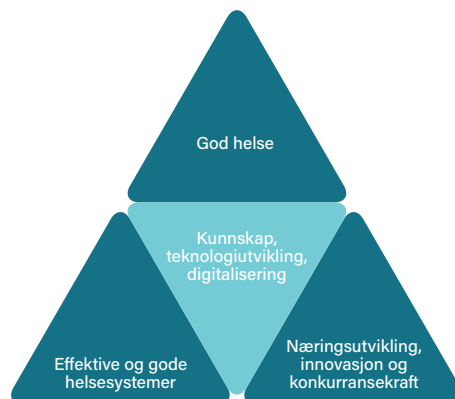
Dagens gjennombrudd – morgendagens medisin

God helse er Norges viktigste ressurs for å bevare velferdsstaten og opprettholde konkurransekraften.

Vi står foran et paradigmeskifte i behandlingen av en rekke sykdommer. Ny behandlingsteknologi gir oss muligheten til å redde liv eller å mestre sykdom med bedre livskvalitet. Teknologisk utvikling er nøkkelen. Helse er et næringspolitisk satsingsområde, og det er politisk enighet om at dette er en mulighet for vekst og verdiskaping. Dette krever store endringer blant annet når det gjelder digitalisering og samhandling med næringslivet.

Kunnskaps- og teknologiutviklingen foregår på en internasjonal arena, og modellene er preget av åpenhet og samarbeid. Dette gir stadig nye

grensesprengende resultater som omsettes til nye behandlingsmetoder og løsninger for bedre helse. Norges deltagelse i forskning og utvikling er avgjørende for god implementering av ny teknologi og nye løsninger, og for sektorens egen innovasjon.

1. God helse – Norge skal være blant topp 3 i overlevelsesstatistikk.

Dette kan gjøres gjennom å åpne for økt samhandling med næringslivet og økt bruk av ny behandlingsteknologi og digitalisering av helsesektoren.

Forslag til tiltak:

- Etablere en nasjonal organisasjon for tilgang til helsedata til forskning.
- Offentlig helsetjeneste må få tydelig mandat med tilhørende insentiver og rapporteringskrav for samhandling med næringslivet for utvikling av nye legemidler, tekniske løsninger og tjenester.

2. Attraktivt marked – Norge skal være i topp 3 i Europa for rask og lik tilgang til nye helseløsninger.

Innkjøpssystemene må stimulere leverandører til økt innovasjon og utvikling av effektive og gode helsetjenester. Fokus må endres fra "kostnad per pille" til "mer helse for hver krone"

Forslag til tiltak:

- Allokere ressurser til innovasjon gjennom resultater: HTA-vurdering, "pay for performance"-modeller og pasienttilgangsaftaler.

3. Økt konkurransekraft – Produktutvikling og næringsutvikling.

Vi må høste verdier av de store forskningsinvesteringene som er gjort, og industrialisere resultatene i Norge. Det kan oppnås trippel gevinst ved satsing på legemiddelindustrien: Bedre helseteknologi til befolkningen, høykompetente arbeidsplasser og eksportinntekter.

Forslag til tiltak:

- Industrialisering av forskningen gjennom offentlig-private test- og pilotanlegg. Katalytordningen må videreføres og styrkes.

4. Risikoavlastningen må bedres sammen med tilgangen til kapital. Skattesystemet må gi insentiver til private investorer.

MANUFACTURING

Teknobedriftene i Norsk Industri er mangfoldige og leverer varer og tjenester på tvers av markeder og bransjer – hovedsakelig knyttet til vareproduksjon/manufacturing-industri. De er langt fremme på ulike områder av digital transformasjon, nasjonalt så vel som internasjonalt.

Teknobedriftene utarbeider nå et veikart for manufacturing-industri. Veikartet skal blant annet vise hvordan en katapult-ordning, som Norsk Industri har arbeidet aktivt for å få etablert, hører inn i en større innovasjonssammenheng for fremtidens vareproduserende industri. Det skal også vise hvordan digitaliseringen innvirker på manufacturing-industri i praksis, og skal vise vei for økt konkurransekraft med satsing på digitalisering og bærekraftig produksjon.

Veikartet skal lanseres på Industri Futurum 21. november.

ANBEFALINGER

Det er mange faktorer som spiller inn når en global konkurranseutsatt industrivirksomhet velger hvor den vil investere i ny produksjonskapasitet. For å bli vurdert som et attraktivt land å etablere seg, må Norge kontinuerlig arbeide for å være en god industriell vertsnasjon. Konkurransedyktige og forutsigbare rammebetingelser, stabilitet og trepartssamarbeid er viktige forutsetninger.

Norske industribedrifter er på mange områder verdensledende innen klima og miljø. Denne posisjonen må vi beholde og ytterligere forsterke for å sikre økt industrialisering og verdiskaping.

Norsk Industris veikart foreslår mange bransjespesifikke tiltak og virkemidler. Men mange er felles og gjelder for de fleste industribransjene.

Våre naturgitte fortrinn

Våre naturgitte fortrinn, som rikelig tilgang på fornybar kraft, skogressursene, havet, mineraler og olje- og gassressursene, er det viktigste grunnlaget for industrien i Norge. Det må føres en politikk som bidrar til at naturressursene våre fortsatt skal være et konkurransefortrinn og danne grunnlag for industrivekst. Våre naturressurser må forvaltes og brukes på en bærekraftig måte som ikke svekker grunnlaget for økt industriell verdiskaping.

Kompetanse

God og riktig kompetanse på alle nivå er en forutsetning for at industrien skal være konkurransedyktig. Industrien og myndighetene må sammen få opp interessen for yrkes-, teknologi- og realfag. Samarbeidet må også ha mål om å redusere frafallet i utdanningsløpene. Et tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene, forskningsinstitusjonene og industrien kan sikre mer relevante utdanningsløp.

Teknologiutvikling

For å lykkes med utvikling og implementering av ny teknologi er det en forutsetning at staten bidrar med relevante og kraftfulle virkemidler gjennom Enova, Norges Forskningsråd, Innovasjon Norge, Gassnova, GIEK med mer. Slik kan industrien få

risikoavlastningen som trengs for å gjøre store investeringer i nye produksjonsmetoder, og utvikle produkter fremtiden vil etterspørre. Virkemidlene må rettes inn mot hele utviklingsløpet. Det må særlig satses på næringsrettet forskning og støtte til pilotering som dekker bredden i industrien. Myndighetene og industrien må i større grad samarbeide om innretningen av virkemidlene til teknologiutvikling, slik at de blir mer treffsikre.

Et konkurransedyktig skatte- og avgiftssystem

Dersom industrien i Norge skal opprettholde og øke sin virksomhet er det avgjørende at skatte- og avgiftssystemet er konkurransedyktig med andre industriland. Dette inkluderer selskapsskatt, avskrivingsregler, energi- og klimarelaterte avgifter og formue- og eiendomsskatt. Det er viktig at konkurranseutsatt industri ikke utsettes for doble virkemidler, som for eksempel kvotekostnader og avgifter for samme utslipp.

En aktiv handelspolitikk

I en liten og åpen økonomi er gode internasjonale avtaler helt avgjørende for å unngå handelsbarrierer. EØS-avtalen er bærebjelken for å sikre industriens tilgang til de europeiske markedene. Norske myndigheter må i større grad være aktive i å påvirke politiske prosesser i EU, slik at interessene til norske industribedrifter ivaretas bedre. I de globale markedene der de fleste av industribedriftene også konkurrerer, er gode handelsavtaler av fundamental betydning. Arbeidet med å inngå flere avtaler må derfor intensiveres.

Offentlige innkjøp

I Norge utgjør de offentlige innkjøpene årlig i underkant av 500 milliarder kroner. Myndighetene må bidra til at det utvikles et krevende og innovativt hjemmemarked. Derfor må det stilles strengere minimumskrav til miljøvekting og innovasjon ved offentlige innkjøp.

BESØK VÅR FACEBOOK-SIDE
Skann QR-koden eller gå inn på
www.facebook.com/NorskIndustri/

SJEKK UT VÅR NETTSIDE
Skann QR-koden eller gå inn på
www.norskindustri.no

NORSK INDUSTRI

Næringslivets Hus, Middelthuns gate 27
Postboks 7072 Majorstuen, 0306 Oslo

Tlf. 23 08 88 00
post@norskindustri.no

norskindustri.no/veikart
twitter.com/NorskIndustri

Norsk Industri er den største landsforeningen
i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).